

II

*(Komunikatai)*EUROPOS SĄJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

**Komisijos reglamento dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo
tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams projekto turinio
patvirtinimas**

(2021/C 359/01)

2021 m. liepos 9 d. Komisija patvirtino Komisijos reglamento dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams projekto turinį.

Komisijos reglamento projektas pridedamas kaip šio komunikato priedas. Viešos konsultacijos dėl Komisijos reglamento projekto skelbiamos čia: <http://ec.europa.eu/competition/consultations/open.html>.

PRIEDAS

KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) .../... PROJEKTAS

(…)

dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikrų rūšių vertikaliesiems susitarimams ir suderintiems veiksams

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama 1965 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentą Nr. 19/65/EEB dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo tam tikroms susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims ⁽¹⁾, ypač į jo 1 straipsnį,

paskelbusi šio reglamento projektą,

pasikonsultavusi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominavimo patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Reglamentu Nr. 19/65/EEB Komisijai suteikiami įgaliojimai taikyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalį * priimant reglamentą dėl tam tikrų rūšių vertikalųjų susitarimų ir atitinkamų suderintų veiksmų, kurie patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
- (2) Komisijos reglamente (ES) Nr. 330/2010 ⁽²⁾ apibrėžiama vertikalųjų susitarimų rūšis, kurią Komisija laikė paprastai atitinkančia Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas. To reglamento (jis baigia galioti 2022 m. gegužės 31 d.) taikymo patirtis apskritai buvo teigiama, kaip nurodyta jo vertinime. Atsižvelgiant į patirtį, įgytą nuo to reglamento priėmimo, be kita ko, su naujais rinkos pokyčiais, pavyzdžiui, e. prekybos augimu, susijusių patirtį, taip pat į naujas ar labiau paplitusias vertikalųjų susitarimų rūšis, tikslinga priimti naują bendrosios išimties reglamentą;
- (3) susitarimų rūšis, kurią paprastai galima laikyti atitinkančia Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, apima nekonkuruojančių įmonių, tam tikrų konkurentų arba tam tikrų prekių mažmeninių pardavėjų asociacijų vertikaliosius susitarimus dėl prekių ar paslaugų pirkimo arba pardavimo. Ši rūšis taip pat apima vertikaliosius susitarimus, kuriuose yra papildomų nuostatų dėl intelektinės nuosavybės teisių perdavimo arba naudojimo. Sąvoka „vertikalieji susitarimai“ turėtų apimti ir atitinkamus suderintus veiksmus;
- (4) kad būtų galima reglamentu paskelbti, jog taikoma Sutarties 101 straipsnio 3 dalis, nebūtina apibrėžti tų vertikalųjų susitarimų, kuriems gali būti taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis. Atskirai vertinant susitarimus, kuriems taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis, būtina atsižvelgti į keletą veiksnių, ypač į rinkos struktūrą tiekimo ir pirkimo požiūriu;
- (5) galimybė taikyti šiuo reglamentu nustatytą bendrąją išimtį turėtų būti numatyta tik tiems vertikaliesiems susitarimams, kurie pakankamai pagrįstai gali būti laikomi atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas;

⁽¹⁾ OL 36, 1965 3 6, p. 533, su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 10 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1215/1999 (OL L 148, 1999 6 15, p. 1).

* Nuo 2009 m. gruodžio 1 d. EB sutarties 81 straipsnis tapo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsniu. Abu straipsniai iš esmės tapatūs. Šiame reglamente nuorodos į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnį pririnkus turėtų būti suprantamos kaip nuorodos į EB sutarties 81 straipsnį.

⁽²⁾ 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 330/2010 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalųjų susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims (OL L 102, 2010 4 23, p. 1).

- (6) tam tikrų rūšių vertikaliais susitarimais palengvinus dalyvaujančių įmonių veiksmų derinimą, gali būti padidintas gamybos arba platinimo grandinės ekonominis efektyvumas. Visų pirma tais susitarimais gali būti sumažintos šalių sandorių ir platinimo sąnaudos bei optimizuoti jų pardavimo ir investicijų lygiai;
- (7) tikimybė, kad toks efektyvumą didinantis poveikis nusvers bet kokią antikonkurencinį poveikį, atsirandantį dėl vertikaliosiose susitarimuose nustatytų apribojimų, priklauso nuo susitarimo šalių įtakos rinkoje, taigi ir nuo konkurencijos, kurią toms įmonėms sudaro kiti tiekėjai tų prekių ar paslaugų, kurias, atsižvelgdamas į produktų savybes, kainas arba numatytą paskirtį, pirkėjas laiko lygiavertėmis arba viena kitą pakeičiančiomis;
- (8) galima daryti prielaidą, kad jei kiekvienai susitarimo šalių rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, vertikalieji susitarimai, kuriuose nenumatyta tam tikros rūšies griežtų konkurencijos apribojimų, paprastai leidžia pagerinti gamybą arba platinimą, todėl yra naudingi vartotojams;
- (9) jeigu užimama rinkos dalis viršija 30 % ribą, negalima preziumuoti, kad vertikalieji susitarimai, kuriems taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis, paprastai suteikia objektyvios naudos, dėl kurios pobūdžio ir apimties galėtų būti kompensuojama susitarimų daroma žala konkurencijai. Be to, nėra preziumuojama, kad šiems vertikaliesiems susitarimams taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis arba kad jie neatitinka Sutarties 101 straipsnio 3 dalies sąlygų;
- (10) vis svarbesnis vaidmuo platinant prekes ir paslaugas tenka interneto platformų ekonomikai. Interneto platformų ekonomikoje veikiančios įmonės sudaro sąlygas verslą vykdyti naujais būdais ir ne visus šiuos būdus paprasta priskirti tam tikrai kategorijai vartojant sąvokas, kurios paprastai siejamos su vertikaliais tiekėjų ir platintojų santykiais fiziniuose sektoriuose. Kad ir kaip būtų, kai tokios įmonės teikia internetines tarpininkavimo paslaugas, jas tikslinga priskirti prie tiekėjų pagal šį reglamentą. Internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjai suteikia galimybę įmonėms siūlyti prekes arba paslaugas kitoms įmonėms arba vartotojams, siekdami sudaryti sąlygas tokių įmonių arba tokių įmonių ir vartotojų tarpusavio sandoriams, neatsižvelgiant į tai, ar ir kur tie sandoriai galiausiai sudaromi. Įmonės prie tokių tiekėjų priskiriamos ir tuo atveju, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas teikia įvairias paslaugas arba tos paslaugos teikiamos įvairiais platinimo grandinės lygmenimis;
- (11) šiame reglamente pateikiama internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjo apibrėžtis grindžiama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 ^(*) pateikta apibrėžtimi. Tačiau ši apibrėžtis turi būti taikoma atsižvelgiant į šio reglamento kontekstą. Visų pirma, atsižvelgiant į Sutarties 101 straipsnio taikymo sritį, į šio reglamento taikymo sritį patenka tik internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų ir kitų įmonių susitarimai. Šie susitarimai laikomi vertikaliais susitarimais pagal šį reglamentą;
- (12) internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams šiame reglamente numatyta bendroji išimtis netaikoma, jeigu jie atlieka mišrią funkciją, t. y. prekes ir paslaugas parduoda konkuruodami su įmonėmis, kurioms teikia internetines tarpininkavimo paslaugas. Taip yra todėl, kad internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjų, kurie atlieka tokią mišrią funkciją, mažmeninė veikla paprastai daro poveikį prekių ženklų tarpusavio konkurencijai ir gali sukelti nemažą susirūpinimą dėl horizontaliosios konkurencijos;
- (13) išimtis pagal šį reglamentą neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta apribojimų, kurie greičiausiai ribos konkurenciją ir bus žalingi vartotojams, arba kurie nėra būtini siekiant efektyvumą didinančio poveikio. Bendroji išimtis pagal šį reglamentą, nepaisant atitinkamų įmonių užimamos rinkos dalies, visų pirma neturėtų būti taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta tam tikrų griežtų konkurencijos apribojimų, kaip antai minimalios arba fiksuotos perpardavimo kainos, tam tikros rūšies teritorinės apsaugos priemonės, arba

(*) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019 7 11, p. 57).

kuriais trukdoma veiksmingai naudotis internetu internetinei prekybai vykdyti arba trukdoma veiksmingai naudotis vienu ar daugiau internetinės reklamos kanalų. Todėl bendroji išimtis pagal šį reglamentą internetinės prekybos apribojimams taikoma, tik jei jais nesiekama tiesiogiai ar netiesiogiai trukdyti pirkėjams ar jų klientams veiksmingai naudotis internetu internetinei prekių ar paslaugų prekybai vykdyti, pavyzdžiui, dėl to, kad dėl tokio apribojimo gali labai sumažėti bendra internetinės prekybos apimtis rinkoje;

- (14) siekiant užtikrinti, kad išimtis pagal šį reglamentą nebūtų taikoma apribojimams, kurių negalima pakankamai pagrįstai laikyti atitinkančiais Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytas sąlygas, visų pirma siekiant užtikrinti galimybę patekti į atitinkamą rinką arba joje užkirsti kelią slaptam susitarimui, turėtų būti numatytos tam tikros bendrosios išimties taikymo sąlygos. Todėl išpareigojimų nekonkuruoti atveju išimtis turėtų būti taikoma tik išpareigojimams, kurių galiojimo trukmė neviršija apibrėžto laikotarpio. Dėl tos pačios priežasties šis reglamentas neturėtų būti taikomas jokiam tiesioginiam arba netiesioginiam pasirinktinio platinimo sistemos narių išpareigojimui neprekauti tam tikrų konkuruojančių tiekėjų prekės ženklais. Galiausiai, šis reglamentas taip pat neturėtų būti taikomas internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjų paritetiniams išpareigojimams nesiūlyti, nepirkti arba neperparduoti prekių ar paslaugų galutiniais pirkėjams palankesnėmis sąlygomis, naudojantis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis;
- (15) rinkos dalies ribojimu, išimties netaikymu tam tikriems vertikaliesiems susitarimams ir šiame reglamente numatytomis išimties taikymo sąlygomis paprastai užtikrinama, kad susitarimais, kuriems taikoma bendroji išimtis, dalyvaujančioms įmonėms nebūtų sudaroma galimybė panaikinti konkurencijos didelės atitinkamų prekių ar paslaugų dalies atžvilgiu;
- (16) nustatiusi, kad konkrečiu atveju susitarimas, kuriam taikoma šiuo reglamentu nustatyta išimtis, vis dėlto turi su Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi nesuderinamą poveikį, Komisija pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 (*) 29 straipsnio 1 dalį gali atšaukti šiuo reglamentu nustatytą išimtį. Kompetentinga valstybės narės institucija gali panaikinti šio reglamento taikymą tos valstybės narės teritorijoje arba jos dalyje, jei įvykdomos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos;
- (17) jeigu Komisija arba valstybės narės kompetentinga institucija atšaukia bendrosios išimties taikymą pagal šį reglamentą, ji privalo įrodyti, kad tas vertikalusis susitarimas patenka į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį ir kad jis nebetenkina bent vienos iš keturių Sutarties 101 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų;
- (18) nustatant, ar bendrosios išimties taikymas pagal šį reglamentą turėtų būti atšauktas pagal Reglamento (EB) Nr. 1/2003 29 straipsnį, ypač svarbu, koks antikonkurencinis poveikis gali atsirasti dėl to, kad egzistuoja panašų poveikį turintys lygiagretūs vertikalųjų susitarimų tinklai, kuris labai apribotų patekimą į atitinkamą rinką arba konkurenciją joje. Toks kumuliacinis poveikis gali atsirasti dėl bendros išimtinės teisės, išimtinio tiekimo, pasirinktinio paskirstymo, paritetinių išpareigojimų arba išpareigojimų nekonkuruoti;
- (19) siekdama sustiprinti lygiagrečių vertikalųjų susitarimų tinklą, kurie turi panašų antikonkurencinį poveikį ir apima daugiau kaip 50 % konkrečios rinkos, priežiūrą, Komisija reglamentu gali paskelbti, kad šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta su atitinkama rinka susijusių specifinių apribojimų, taip atnaujinama visišką Sutarties 101 straipsnio taikymą tokiems susitarimams,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
- a) vertikalusis susitarimas – dviejų arba daugiau įmonių, kurių kiekviena, vykdydama susitarimą arba suderintus veiksmus, veikia skirtingu gamybos arba platinimo grandinės lygmeniu, susitarimas arba suderinti veiksmai, susiję su sąlygomis, kuriomis šalys gali pirkti, parduoti arba perparduoti tam tikras prekes arba paslaugas;

(*) 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003 1 4, p. 1).

- b) vertikalusis apribojimas – vertikaliajame susitarime numatytas konkurencijos apribojimas, patenkantis į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį;
- c) konkuruojanti įmonė – esamas arba galimas konkurentas; esamas konkurentas – toje pačioje atitinkamoje rinkoje veikianti įmonė; galimas konkurentas – įmonė, kuri tuo atveju, jei nebūtų vertikaliojo susitarimo, realiai, o ne tik teoriškai, nedaug bet nuolat padidėjęs santykinės kainoms greičiausiai per trumpą laikotarpį galėtų atlikti būtinas papildomas investicijas ar padengti kitas būtinas keitimo išlaidas, kad patektų į atitinkamą rinką;
- d) tiekėjas – įmonė, kuri teikia internetines tarpininkavimo paslaugas, nepriklausomai nuo to, ar tai yra sandorio, kuriam ji sudaro sąlygas, šalis; internetinės tarpininkavimo paslaugos – paslaugos, kurios leidžia įmonėms siūlyti prekes arba paslaugas kitoms įmonėms arba galutiniams vartotojams, siekiant sudaryti sąlygas tokių įmonių arba tokių įmonių ir vartotojų tarpusavio sandoriams, neatsižvelgiant į tai, ar ir kur tie sandoriai galiausiai sudaromi, ir kurios yra informacinės visuomenės paslaugos, kaip jos apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535 ^(*) 1 straipsnio 1 dalies b punkte;
- e) išipareigojimas nekonkuruoti – tiesioginis arba netiesioginis pirkėjo išipareigojimas negaminti, nepirkti, neparduoti ar neperparduoti prekių arba paslaugų, konkuruojančių su sutartyje nurodytomis prekėmis ar paslaugomis, arba bet koks tiesioginis ar netiesioginis pirkėjo išipareigojimas atitinkamoje rinkoje pirkti iš tiekėjo arba iš kitos tiekėjo nurodytos įmonės daugiau nei 80 % visų pirkėjo perkamų sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų ir jų pakaitalų, minėtąjį procentą apskaičiuojant pagal visą jo pirkimų vertę arba, jei tame sektoriuje taip įprasta, apimtį, praėjusiais kalendoriniais metais;
- f) pasirinktinio platinimo sistema – platinimo sistema, kai tiekėjas išipareigoja tiesiogiai arba netiesiogiai parduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas tik platintojams, pasirinktiems pagal apibrėžtus kriterijus, ir kai tie platintojai išipareigoja neparduoti tų prekių arba paslaugų neigaliesiems platintojams toje teritorijoje, kurioje tiekėjas taiko tokią sistemą;
- g) išimtinio platinimo sistema – platinimo sistema, kai tiekėjas tam tikrą teritoriją arba klientų grupę priskiria išimtinai sau arba vienam pirkėjui ar ribotam jų skaičiui, nustatytam proporcingai priskirtai teritorijai arba klientų grupei taip, kad būtų užtikrinta tam tikra verslo apimtis, kuri apsaugotų jų investicijas, ir kuria būtų ribojamas kitų pirkėjų aktyvus pardavimas toje išimtinėje teritorijoje arba aktyvus pardavimas tai išimtinai klientų grupei;
- h) intelektinės nuosavybės teisės – pramoninės nuosavybės teisės, praktinė patirtis, autorių teisės ir gretutinės teisės;
- i) praktinė patirtis – iš patirties sukauptos ir tiekėjo išbandytos nepatentuotos slaptos, reikšmingos ir apibrėžtos praktinės informacijos visuma: slapta praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri nėra visuotinai žinoma arba lengvai prieinama; reikšminga praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri yra esminė ir naudinga pirkėjui, kad šis galėtų naudoti, parduoti arba perparduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas; apibrėžta praktinė patirtis – praktinė patirtis, kuri yra pakankamai išsamiai aprašyta, kad galima būtų patikrinti, ar ji atitinka slaptumo ir svarbumo kriterijus;
- j) pirkėjas – įmonė, kuri pagal susitarimą, patenkantį į Sutarties 101 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kitos įmonės vardu parduoda prekes arba paslaugas;
- k) pirkėjo klientas – įmonė, kuri nėra susitarimo šalis ir kuri perka sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas iš pirkėjo, kuris yra susitarimo šalis;
- l) aktyvus pardavimas – bet kokios formos pardavimas (išskyrus pasyvų pardavimą), įskaitant kreipimąsi į klientus per vizitus, laiškus, e. paštą, skambučius ar kitomis tiesioginio susisiektimo priemonėmis arba internetu ir ne internetu platinant tikslinę reklamą ir skatinant pirkti, pavyzdžiui, tam naudojantis spausdintinėmis ar skaitmeninėmis žiniasklaidos priemonėmis, taip pat internetinėmis žiniasklaidos priemonėmis, kainų palyginimo priemonėmis ar paieškos sistemose skelbiant reklamą, skirtą konkrečių teritorijų ar klientų grupių klientams; galimybė interneto svetainėje pasirinkti kitą kalbą nei ta, kuri dažniausiai vartojama teritorijoje, kurioje įsisteigęs platintojas, paprastai laikoma aktyviu pardavimu; galimybė naudotis interneto svetaine, kurios domeno vardas atitinka kitą teritoriją nei ta, kurioje įsisteigęs platintojas, taip pat laikoma aktyviu pardavimu;

(*) 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1).

- m) pasyvus pardavimas – pardavimas, tenkinant pavienio kliento iniciatyva pateiktą prašymą, įskaitant prekių tiekimą ir paslaugų teikimą tokiam klientui, kai tas pardavimas nėra inicijuojamas į tam tikrą klientų grupę ar teritoriją nukreipta aktyvia reklama, ir dalyvavimas viešuosiuose pirkimuose;
- n) aktyvaus ar pasyvaus pardavimo ribojimas – aktyvaus pardavimo, apibrėžto 1 straipsnio 1 punkte, arba pasyvaus pardavimo, apibrėžto 1 straipsnio m punkte, ribojimas. Kai prekės ir paslaugos parduodamos internetu, toks ribojimas, kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais veiksniais siekiama sutrukdyti pirkėjams ar jų klientams veiksmingai naudotis internetu internetinei prekybai prekėmis ar paslaugoms vykdyti arba veiksmingai naudotis vienu ar daugiau internetinės reklamos kanalų, yra aktyvaus ar pasyvaus pardavimo ribojimas, kuriuo tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais bet kurios iš šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama apriboti teritoriją, kurioje pirkėjai gali parduoti sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas, arba klientų grupę, kuriai pirkėjai gali parduoti tas prekes ir paslaugas, arba, kai vykdomas pasirinktinis platinimas, mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančių pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvų arba pasyvų pardavimą galutiniams vartotojams.

2. Šiame reglamente sąvokos „įmonė“, „tiekėjas“ ir „pirkėjas“ apima ir atitinkamas su jais susijusias įmones.

Susijusios įmonės yra:

- a) įmonės, kuriose susitarimo šalis tiesiogiai arba netiesiogiai:
- i) turi įgaliojimus naudotis daugiau nei puse balsavimo teisių, arba
 - ii) turi įgaliojimus skirti daugiau nei pusę stebėtojų tarybos, valdybos ar įmonei teisiškai atstovaujančių organų narių, arba
 - iii) turi teisę vadovauti įmonės veiklai;
- b) įmonės, kurios per susitarimo šalį tiesiogiai arba netiesiogiai turi a punkte išvardytus įgaliojimus arba teises;
- c) įmonės, kuriose b punkte nurodytos įmonės tiesiogiai arba netiesiogiai turi a punkte išvardytus įgaliojimus arba teises;
- d) įmonės, kuriose susitarimo šalis kartu su viena arba daugiau a, b arba c punktuose nurodytų įmonių arba kuriose dvi ar daugiau pastarųjų įmonių bendrai turi a punkte išvardytus įgaliojimus arba teises;
- e) įmonės, kuriose a punkte išvardytas teises ar įgaliojimus kartu turi:
- i) susitarimo šalys arba atitinkamos a–d punktuose nurodytos su jomis susijusios įmonės; arba
 - ii) viena ar daugiau susitarimo šalių arba viena ar daugiau a–d punktuose nurodytų su jomis susijusių įmonių ir viena ar daugiau trečiųjų šalių.

2 straipsnis

Išimtis

1. Remiantis Sutarties 101 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas skelbiama, kad Sutarties 101 straipsnio 1 dalis netaikoma vertikaliesiems susitarimams.

Ši išimtis taikoma tik tada, kai tokiuose susitarimuose yra vertikaliųjų apribojimų.

2. 1 dalyje numatyta išimtis taikoma vertikaliesiems susitarimams, sudarytiems įmonių asociacijos ir atskirų narių arba tokios asociacijos ir atskirų tiekėjų, tik jeigu visi jos nariai yra prekes parduodantys mažmenininkai ir nė vieno asociacijos nario ir su juo susijusių įmonių bendra metinė apyvarta neviršija 50 mln. eurų. Vertikaliesiems susitarimams, kuriuos sudaro tokios asociacijos, šis reglamentas taikomas nedarant poveikio Sutarties 101 straipsnio nuostatų taikymui asociacijos narių tarpusavyje sudarytiems horizontaliesiems susitarimams arba asociacijos priimtiems sprendimams.

3. 1 dalyje numatyta išimtis taikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatytos nuostatos dėl intelektinės nuosavybės teisių perleidimo pirkėjui arba pirkėjo naudojimosi tokiomis teisėmis, su sąlyga, kad šios nuostatos nėra pagrindinis tokių susitarimų tikslas ir yra tiesiogiai susijusios su pirkėjo arba jo klientų galimybe naudotis prekėmis arba paslaugomis, jas parduoti arba perparduoti. Išimtis taikoma tik tada, kai pagal tas nuostatas sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų atžvilgiu nenumatoma konkurencijos apribojimų, kurių tikslas būtų identiškas vertikalųjų apribojimų, kuriems pagal šį reglamentą išimtis netaikoma, tikslui.

4. 1 dalyje numatyta išimtis netaikoma konkuruojančių įmonių vertikaliesiems susitarimams. Tačiau 1 dalyje numatyta išimtis taikoma visiems konkuruojančių įmonių neabipusių vertikalųjų susitarimų aspektams, kai:

- a) tiekėjas yra prekių gamintojas, didmeninis prekytojas arba importuotojas ir platintojas, o pirkėjas yra platintojas ir nėra gamybos, didmeninės prekybos ar importo lygmeniu konkuruojanti įmonė, o jų bendra atitinkamos mažmeninės rinkos dalis neviršija [10] %, arba
- b) tiekėjas teikia paslaugas keliais prekybos lygmenimis, o pirkėjas teikia paslaugas mažmeniniu lygmeniu ir nėra konkuruojanti įmonė tuo prekybos lygmeniu, kuriuo jis perka sutartyje nurodytas paslaugas, ir jų bendra atitinkamos mažmeninės rinkos dalis neviršija [10] %.

5. Jeigu 2 straipsnio 4 dalies a arba b punkte nurodyto konkuruojančio tiekėjo ir pirkėjo bendra atitinkamos mažmeninės rinkos dalis viršija [10] %, tačiau neviršija 3 straipsnyje nurodytų rinkos dalies ribų, 1 dalyje numatyta išimtis taikoma, išskyrus šalių keitimąsi informaciją, kuris turi būti vertinamas pagal horizontaliesiems susitarimams taikomas taisykles.

6. 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose ir 2 straipsnio 5 dalyje nustatytos išimtys netaikomos vertikaliesiems susitarimams, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama apriboti konkuruojančio tiekėjo ir pirkėjo konkurenciją.

7. 2 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose nustatytos išimtys netaikomos, kai internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjas, kuris taip pat parduoda prekes ir paslaugas, kuriomis konkuruoja su įmonėmis, kurioms jis teikia internetinio tarpininkavimo paslaugas, sudaro neabipusį vertikalųjį susitarimą su tokia konkuruojančia įmone.

8. Šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriems taikomas bet kuris kitas bendrosios išimties reglamentas, nebent tokia reglamente numatyta kitaip.

3 straipsnis

Rinkos dalies riba

1. 2 straipsnyje numatyta išimtis taikoma su sąlyga, kad tiekėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis parduoda sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas, ir pirkėjo rinkos dalis neviršija 30 % atitinkamos rinkos, kurioje jis perka sutartines prekes ar paslaugas.

2. Taikant 1 dalį, jei pagal daugiašalį susitarimą įmonė perka sutartines prekes ar paslaugas iš vienos įmonės, kuri yra susitarimo šalis, ir parduoda tas sutartyje nurodytas prekes ar paslaugas kitai įmonei, kuri taip pat yra susitarimo šalis, 2 straipsnyje numatyta išimtis taikoma, jei pirmosios įmonės, kaip pirkėjo ir tiekėjo, rinkos dalis neviršija toje straipsnio dalyje nurodytos rinkos dalies.

4 straipsnis

Apribojimai, dėl kurių panaikinamas bendrosios išimties taikymas (pagrindiniai apribojimai)

2 straipsnyje nustatyta išimtis netaikoma vertikaliesiems susitarimams, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais šalių kontroliuojamais veiksniais siekiama:

- a) apriboti pirkėjo galimybes nustatyti savo pardavimo kainą, nepažeidžiant tiekėjo galimybės nustatyti maksimalią pardavimo kainą arba rekomenduoti pardavimo kainą, su sąlyga, kad ši kaina nesiekia nustatytos arba minimalios pardavimo kainos dėl bet kurios iš šalių spaudimo arba paskatų;
- b) jei tiekėjas valdo išimtinio platinimo sistemą – apriboti teritoriją, kurioje vienas pirkėjas, kuriam buvo priskirta išskirtinė teritorija, ar ribotas tokių pirkėjų skaičius gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų pardavimą, arba apriboti klientų grupes, kurioms vienas pirkėjas, kuriam buvo priskirta išskirtinė klientų grupė, ar ribotas tokių pirkėjų skaičius gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių arba paslaugų pardavimą, išskyrus:
 - i) išimtinio platintojo arba tokio platintojo ir jo klientų, kurie sudarė platinimo susitarimą su tiekėju arba su šalimi, kuriai tiekėjas suteikė platinimo teises, aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo išskirtinai priskirtos vienam pirkėjui ar ribotam jų skaičiui;
 - ii) išimtinio platintojo arba tokio platintojo ir jo klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliotiesiems platintojams, esantiems kitoje teritorijoje, kurioje tiekėjas valdo sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pasirinktinio platinimo sistemą, ribojimą;
 - iii) išimtinio platintojo įsisteigimo vietos apribojimą;
 - iv) didmeninės prekybos lygmeniu veikiančio išimtinio platintojo aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
 - v) išimtinio platintojo galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų produkto surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudotų to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;
- c) kai tiekėjas valdo pasirinktinio platinimo sistemą –
 - i) apriboti teritoriją, kurioje pasirinktinio platinimo sistemos nariai gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientų grupes, kuriems tie nariai gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, išskyrus:
 - pasirinktinio platinimo sistemos narių arba tokių narių ir jų klientų, kurie sudarė platinimo susitarimą su tiekėju arba su šalimi, kuriai tiekėjas suteikė platinimo teises, aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą kitoje teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo išskirtinai priskirtos vienam pirkėjui ar ribotam jų skaičiui;
 - pasirinktinio platinimo sistemos narių arba jų klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliotiesiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje veikia pasirinktinio platinimo sistema, ribojimą;
 - pasirinktinio platinimo sistemos narių įsisteigimo vietos apribojimą;
 - didmeninės prekybos lygmeniu veikiančios pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
 - galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudotų to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;

- ii) apriboti kryžminį tiekimą tarp pasirinktinio platinimo sistemos narių, veikiančių tuo pačiu arba skirtingais prekybos lygmenimis;
 - iii) apriboti mažmeninės prekybos lygmeniu veikiančių pasirinktinio platinimo sistemos narių aktyvų arba pasyvų pardavimą galutiniams vartotojams, išskyrus 4 straipsnio c punkto i papunkčio pirmoje įtraukoje nustatytus atvejus;
- d) kai tiekėjas nevaldo nei išimtinio, nei pasirinktinio platinimo sistemos, apriboti teritoriją, kurioje pirkėjas gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, arba apriboti klientų grupes, kurioms jis gali vykdyti aktyvų arba pasyvų sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pardavimą, išskyrus:
- i) pirkėjo arba pirkėjo ir jo klientų, kurie sudarė platinimo susitarimą su tiekėju arba su šalimi, kuriai tiekėjas suteikė platinimo teises, aktyvaus pardavimo ribojimą, taikomą teritorijoje arba klientų grupei, kurios yra rezervuotos tiekėjui arba tiekėjo priskirtos vienam pirkėjui ar ribotam jų skaičiui;
 - ii) pirkėjo arba pirkėjo ir jo klientų aktyvaus arba pasyvaus pardavimo neigaliojusiems platintojams, esantiems teritorijoje, kurioje tiekėjas valdo sutartyje nurodytų prekių ar paslaugų pasirinktinio platinimo sistemą, ribojimą;
 - iii) pirkėjo įsisteigimo vietos apribojimą;
 - iv) didmeninės prekybos lygmeniu veikiančio pirkėjo aktyvaus arba pasyvaus pardavimo galutiniams vartotojams ribojimą;
 - v) pirkėjo galimybės vykdyti aktyvų arba pasyvų surinkimui tiekiamų sudedamųjų dalių pardavimą klientams, kurie jas panaudotų to paties tipo prekėms, kokias gamina tiekėjas, gaminti, ribojimą;
- e) sudedamųjų dalių tiekėjo ir jas surinkimui naudojančio pirkėjo sutarto apribojimo, suvaržančio tiekėjo galimybę parduoti šias sudedamąsias dalis kaip atsargines dalis galutiniams vartotojams, remonto meistrams, didmeniniams prekiautojams arba kitiems paslaugų teikėjams, kuriems pardavėjas nesuteikė teisės remontuoti arba atlikti savo prekių priežiūros.

5 straipsnis

Neleistini apribojimai

1. 2 straipsnyje numatyta išimtis netaikoma toliau nurodytiems vertikaliosios susitarimuose numatytiems įsipareigojimams:
- a) jokiame tiesioginiame ar netiesioginiame įsipareigojime nekonkuruoti, kurio galiojimo trukmė yra neribota arba ilgesnė nei penkeri metai;
 - b) jokiame tiesioginiame arba netiesioginiame pirkėjo įsipareigojime, kuriuo draudžiama gaminti, parduoti arba perparduoti prekes arba paslaugas po susitarimo galiojimo pabaigos;
 - c) jokiame pasirinktinio platinimo sistemos nario tiesioginiame arba netiesioginiame įsipareigojime neprekiuoti tam tikrų konkuruojančių tiekėjų prekės ženklais;
 - d) jokiame tiesioginiame ar netiesioginiame internetinių tarpininkavimo paslaugų pirkėjo įsipareigojime nesiūlyti, nepirkti arba neperparduoti prekių ar paslaugų galutiniams pirkėjams palankesnėmis sąlygomis, naudojantis konkuruojančiomis internetinėmis tarpininkavimo paslaugomis.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies a punkto, penkerių metų galiojimo trukmės ribojimas netaikomas, jeigu pirkėjas parduoda sutartyje nurodytas prekes arba paslaugas tiekėjui priklausančiose arba tiekėjo iš trečiųjų, su pirkėju nesusijusių šalių išsinuomotose patalpose ir žemėje, su sąlyga, kad įsipareigojimo nekonkuruoti galiojimo trukmė neviršija laikotarpio, per kurį pirkėjas valdo patalpas ir žemę.
3. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, 2 straipsnyje nustatyta išimtis taikoma tiesioginiame arba netiesioginiame įsipareigojime, kuriuo pirkėjui draudžiama gaminti, parduoti arba perparduoti tokias prekes arba paslaugas po susitarimo galiojimo pabaigos, jei laikomasi šių sąlygų:
- a) įsipareigojimas yra susijęs su prekėmis arba paslaugomis, kurios konkuruoja su sutartyje nurodytomis prekėmis arba paslaugomis;
 - b) įsipareigojimas galioja tik patalpoms ir žemei, kuriose pirkėjas veikia sutarties galiojimo laikotarpiu;

- c) įsipareigojimas yra būtinas, kad būtų apsaugota tiekėjo pirkėjui perduota praktinė patirtis;
- d) įsipareigojimas galioja ne ilgiau kaip vienerius metus po susitarimo galiojimo pabaigos.

1 dalies b punktas neturi įtakos galimybei neribotam laikotarpiui nustatyti apribojimą naudotis viešai neskelbta praktine patirtimi ir ją atskleisti.

6 straipsnis

Šio reglamento netaikymas

Remiantis Reglamento Nr. 19/65/EEB 1a straipsniu, Komisija reglamentu gali paskelbti, kad jeigu panašių vertikaliųjų apribojimų lygiagretūs tinklai apima daugiau kaip 50 % atitinkamos rinkos, šis reglamentas netaikomas vertikaliesiems susitarimams, kuriuose numatyta specifinių su ta rinka susijusių apribojimų.

7 straipsnis

Rinkos dalies ribos taikymas

Taikant 3 straipsnyje numatytas rinkos dalies ribas, laikomasi šių taisyklių:

- a) tiekėjo rinkos dalis apskaičiuojama remiantis duomenimis apie pardavimo rinkoje vertę, o pirkėjo rinkos dalis apskaičiuojama remiantis duomenimis apie pirkimo rinkoje vertę. Jeigu duomenų apie pardavimo rinkoje vertę arba pirkimo rinkoje vertę gauti negalima, atitinkamos įmonės užimamą rinkos dalį galima nustatyti remiantis kita patikima rinkos informacija, įskaitant pardavimo rinkoje ir pirkimo rinkoje apimtis;
- b) rinkos dalys apskaičiuojamos remiantis ankstesnių kalendorinių metų duomenimis;
- c) tiekėjo rinkos dalis apima visas vertikaliai integruotiems platintojams tiekiamas parduoti skirtas prekes arba paslaugas;
- d) jeigu rinkos dalis iš pradžių nėra didesnė nei 30 %, o vėliau viršija tą lygį, 2 straipsnyje numatyta išimtis toliau taikoma dvejus kalendorinius metus iš eilės nuo tų metų, kai pirmą kartą buvo viršyta 30 % riba;
- e) 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos e punkte nurodytų įmonių turima rinkos dalis proporcingai padalijama kiekvienai įmonei, turinčiai teises arba įgaliojimus, išvardytus šio reglamento 1 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punkte.

8 straipsnis

Apyvartos ribos taikymas

1. Siekiant apskaičiuoti bendrą metinę apyvartą, kaip apibrėžta 2 straipsnio 2 dalyje, atitinkamos vertikaliojo susitarimo šalies apyvarta per praėjusius finansinius metus sudedama su tos šalies susijusių įmonių visų prekių ir paslaugų apyvarta, gauta išskaičiavus visus mokesčius ir kitas rinkliavas. Taip apskaičiuojant, neatsižvelgiama į vertikaliojo susitarimo šalies ir su ja susijusių įmonių sudarytus sandorius arba su ta šalimi susijusių įmonių tarpusavio sandorius.

2. 2 straipsnyje numatyta išimtis toliau taikoma, jeigu per bet kuriuos dvejus finansinius metus iš eilės metinės apyvartos riba viršijama ne daugiau kaip 10 %.

*9 straipsnis***Pereinamasis laikotarpis**

Sutarties 101 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas nuo 2022 m. birželio 1 d. iki 2023 m. gegužės 31 d. netaikomas susitarimams, kurie 2022 m. gegužės 31 d. jau galiojo ir kurie neatitinka šiuo reglamentu nustatytos išimties sąlygų, tačiau 2022 m. gegužės 31 d. atitiko Reglamentu (ES) Nr. 330/2010 nustatytos išimties sąlygas.

*10 straipsnis***Galiojimo laikas**

Šis reglamentas įsigalioja 2022 m. birželio 1 d.

Jis nustoja galioti 2034 m. gegužės 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje ...

Komisijos vardu

Pirmininkė

...
